

PROVINCIALE RAAD VAN KERKEN IN GRONINGEN EN DRENTHÉ
www.prvk.nl

**EEN NUMMER VOL MET GEGEVENS,
WETENSWAARDIGHEDEN EN NIEUWTJES...**
**Wandel mee, ga op Pelgrimage, kamperen in de kerk,
Micha en nog veel meer.....**
Onderweg niet meer ontvangen?
Druk op uitschrijven onderaan de pagina....

1 Wandelen in Drenthe en Groningenvoor de klimaat top...

In december vindt in Parijs de klimaatconferentie plaats. Europese kerken voeren acties om op het belang van een duurzame omgang met de aarde te wijzen. Ook in Nederland waar vijf weekenden wordt gewandeld in diverse delen van het land.

Het eerste weekend van de Klimaatloop is op **19 en 20 september** in het Noorden. Op zaterdag wordt er gelopen naar Groningen, vanuit Winsum en vanuit Peize. Zondag is de Adventskerk in Assen het eindpunt. Er start een wandeling vanuit Vries en een vanuit Beilen/Hooghalen.

Bij start en finish vindt er een kerkdienst/liturgisch moment plaats en onderweg zijn er activiteiten die de boodschap ondersteunen.

Doe ook mee!

Programma - Zaterdag 19 september

Wandeling van Winsum naar Groningen (*ong. 17,5 km*)

10.00 uur ontvangst Centrumkerk, Hoofdstraat W 36

11.00 uur start. 15.30 uur aankomst Groningen

Informatie en opgave: Ate Faber (fabera@ziggo.nl)

Wandeling van Peize naar Groningen (*ong. 10 km*)

13.00 uur Ontvangst Peize 13.30 uur start. 15.30 uur aankomst

Groningen

Informatie en opgave: Mans Boelens (mans.boelens@gmail.com)

Programma - Zondag 20 september

Wandeling van Vries naar Assen (*ong. 15 km*)

9.30 uur kerkdienst in de dorpskerk te Vries, met aandacht voor de klimaatloop 11.00 uur start. 15.30 uur aankomst Adventskerk te Assen.

Informatie en opgave: Bert Altena (bert.altena@hetnet.nl)

Wandeling van Hooghalen naar Assen (*ong. 11,5 km*) 10.00 uur

kerkdienst Het Kompas, Stengelinstraat 13 Hooghalen, met aandacht voor de klimaatloop. 12.00 uur start Wandelaars vanuit Beilen kunnen dan aansluiten. (*Beilen - Hooghalen 8,5 km*) 15.30 uur aankomst Adventskerk te Assen

Informatie en opgave: Bouke Oudega (bpoudega@planet.nl)

Op www.klimaatloop.nl vindt u meer informatie over de overige weekenden en de landelijke manifestatie op 24 oktober.

2 Dagelijkse bijvelquiz bij Family 7

Vanaf maandag 5 oktober zendt tv-zender Family7 elke werkdag de Bijbelquiz uit. De deelnemers krijgen uiteenlopende vragen over het meest gelezen boek ter wereld. De grote vraag: hoe groot is de bijbelkennis in christelijk Nederland en wie weet het meest uit de Bijbel?

De Bijbelquiz wordt elke werkdag om 19.00 uur uitgezonden en duurt circa twintig minuten. De deelnemers komen uit het hele land, hebben geen theologische studie-

achtergrond en komen uit alle christelijke denominaties die ons land rijk is. Aan het eind van elk kwartaal wordt bekendgemaakt wie de winnaar is en dus de meeste bijbelkennis heeft.

"Er is bij mensen veel bijbelkennis aanwezig. Ze kunnen teksten zo oplepelen of te pas en te onpas toepassen in hun dagelijkse leven. Ook worden er veel teksten geciteerd om mensen te bemoedigen en om standpunten te onderbouwen. Wij zijn benieuwd of mensen de bijbel daadwerkelijk lezen en kennen", zegt Dolf van de Vegte, directeur van Family7.

"Het is algemeen bekend dat Samuel tot driemaal toe geroepen werd door God in een droom. Maar hoe vaak werd Salomo door God in een droom toegesproken, dat is nauwelijks bekend. En dat terwijl Salomo het heiligste bouwwerk ter wereld bouwde in opdracht van God."

3 20 september: Walk of Peace van Schilderswijk tot Vredespaleis

In het kader van de Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede wordt een vredeswandeling georganiseerd door de stad van recht en vrede Den Haag op zondag 20 september – in de Vredesweek. Hierbij roepen we leden van de lidkerken van de Raad van Kerken in Nederland op om aan deze Walk of Peace

deel te nemen!

We wandelen langs plekken van vrede van diverse religies om verbondenheid met elkaar te ervaren. Dat is het uitgangspunt van de vredeswandeling die het begin van de Vredesweek markeert. De televisie brengt aanslagen, geweld door IS of anderoorlogsgeweld zo dicht bij huis, dat vrede ook in Nederland niet vanzelfsprekend is. Vredesorganisatie PAX, Kerk en Vrede en de Raad van Kerken in Nederland organiseren in samenwerking met de Haagse Gemeenschap van Kerken een wandeling voor de vrede op 20 september, waar honderden deelnemers worden verwacht. De organisaties roepen mensen op om gezicht te geven aan het verlangen naar vrede.

Het motto is: Vrede verbindt. De organisatie kiest voor een wandeltocht, een pelgrimage.

Tijdens een tocht van zes kilometer is er volop gelegenheid andere mensen te spreken, zich te laten inspireren bij interessante ontdekkingen op de route en zich onder te dompelen in een weekend dat zal bruisen van activiteiten voor recht en vrede. De Walk of Peace is onderdeel van de Vredesweek, het Just Peace Festival en de wereldwijde Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede van de Wereldraad van Kerken.

Er zijn korte toespraken van Freek Landmeter (vredesbeweging PAX) en Hielke Wolters (Wereldraad van Kerken) en het Mamaverhalenkoor zal, samen met de rappers van het Stagehuis uit de Schilderwijk aan het einde van de wandeling optreden.

Met het initiatief richten de organisaties zich allereerst op de toegenomen onveiligheid in de wereld, zoals die naar voren komt in de beelden uit het Midden-Oosten en Oekraïne. Steeds meer mensen ontlenen er argumenten aan om meer geld aan defensie uit te geven. De initiatiefnemers willen dat automatisme in het denken doorbreken. Ze realiseren zich dat het daarbij niet alleen over de landen ver weg moet gaan, maar ook over de afgenomen tolerantie in Nederland zelf. Onderzoek wijst uit dat antisemitisme, islamofobie en homodiscriminatie in Nederland toenemen.

Ervaar hoe vrede verbindt. Zo krijgt iedere wandelaar een roos uit de hand van de Aksa moskee om deze naar het Joodse kindermemoriaal op het Rabbijn Maarsenplein te brengen.

Ontmoet anderen die zich voor vrede inzetten, bezoek verwachte en onverwachte plekken in de stad. Laat je inspireren. Op de route zijn er meerdere momenten waar je letterlijk en figuurlijk stil staat bij vrede.

Op betekenisvolle plekken kun je meedoen aan activiteiten om zelf bij te dragen aan vrede.

Aan het einde van de middag is er een picknick en een muzikale afsluiting. De Walk of Peace is onderdeel van de Vredesweek en het Just Peace Festival en de wereldwijde Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede van de Wereldraad van Kerken.

Lengte: 6 km. Starten op eigen gelegenheid tussen 13.00 – 15.00 uur

Start: Station Hollands Spoor

Eindpunt: Vredespaleis

Opgave: www.walkofpeace.net

Kosten: 5 euro (kinderen tot 12 jaar gratis) incl. picknick en informatiemagazine

De Stuurgroep van de Nationale Synode wil toe naar een 'Verbond van protestantse kerken en geloofsgemeenschappen in Nederland'. Het doel van zo'n federatie is dat kerken - zowel lokaal als landelijk - meer praktisch gaan samenwerken, en zich naar buiten toe samen presenteren.

4 Federatie van Kerken?

Het voorstel om te komen tot een federatie van kerken is verstuurd aan alle kerken die eerder betrokken waren bij de Nationale Synode. Een veelkleurig geheel: van pinkstergemeenten, PKN-gemeenten tot gereformeerde gemeenten.

De Nationale Synode hield in 2010 en 2013 bijeenkomsten in de Grote Kerk in Dordrecht om de eenheid tussen kerken te bevorderen. De stuurgroep is van plan om nog twee keer een Nationale Synode te houden: in 2016 en in 2018/2019.

Tijdens de laatste bijeenkomst - vierhonderd jaar na de grote Nationale Synode van Dordrecht - zou de stuurgroep de federatie van de grond willen tillen. In een notitie aan de kerken schetst ze voorbeelden uit het buitenland, en hoe een federatie er in Nederland mogelijk kan uitzien.

Het Verbond drukt uit 'dat wij ons niet meer als denominaties willen profileren in Nederland, maar als één veelkleurige gemeenschap van mensen die willen gaan in Jezus' spoor om met vallen en opstaan een leven te leven door Gods genade', aldus de brief. 'Dat brengt ons zij onze naaste om helper te zijn waar geen helper is, te bidden waar mensen verstomd zijn, en te

spreken voor wie monddood zijn gemaakt.'
Niks nieuws onder de zon.....

5 Kerkenpakket Micha zondag: Mijn wereld op z`n kop

|

Dit jaar staat de Micha Zondag - zondag voor gerechtigheid - in het teken van macht en machtsmisbruik. Kerken kunnen het Micha-materiaal gratis downloaden.

Pagina-inhoud

Op zondag 18 oktober staan duizenden kerken wereldwijd stil bij gerechtigheid. Dit jaar staat de Micha Zondag in het teken van macht en machtsmisbruik. Het thema is daarom 'Mijn wereld op z'n kop', geïnspireerd op Marcus 10: 32-45. Dit gedeelte sluit aan op de tekst voor 18 oktober op het oecumenisch leesrooster. Het Kerkenpakket voor de Micha Zondag 2015 is online beschikbaar.

Machtsmisbruik

Je hoeft het journaal maar aan te zetten en oorlogsdreiging, oorlogsgeweld en

massale vluchtelingenstromen trekken aan je voorbij. De wereld staat op zijn kop en overal zien we de gevolgen van machtsmisbruik. Miljoenen mensen worden onderdrukt, vervolgd en ondergaan gruwelijke wreedheden. Honderdduizenden zijn op de vlucht en hopen op gammele bootjes een betere toekomst tegemoet te varen. Ook in het klein heeft machtsmisbruik vernietigende gevolgen. Het kan familieverbanden, vriendschappen en (kerkelijke) gemeenschappen verwoesten.

Recht doen

Christenen geloven dat God zelf herstel brengen zal en recht zal doen. Maar tot die tijd kunnen we niet blijven toekijken en stilzitten. Het is onze taak om recht te doen en trouw te zijn. Ook al vraagt dat om keuzes die dwars tegen de heersende mening ingaan. Om die reden is de thematekst voor de Micha Zondag Marcus 10: 32-45. In dit gedeelte wijst Jezus zijn leerlingen op het machtsmisbruik van aardse heersers. Hij zegt: 'Zo mag het onder jullie niet zijn!'. Jezus kiest partij voor de onderdrukten. Hij roept ons op de minste te willen zijn, onrecht en onderdrukking aan de kaak te stellen en solidair te zijn met mensen ver weg en dichtbij die lijden vanwege machtsmisbruik.

Kerkenpakket

Het Micha Kerkenpakket bestaat dit jaar uit vijf preekschetsen, liederen, gebeden, kinder- en tienerprogramma's. Het materiaal is gratis te downloaden via michazondag.nl en biedt handvatten voor iedere gemeente om op verschillende wijze invulling te geven aan de Micha Zondag. Het pakket is zo opgezet, dat het ook op een willekeurige zondag in het jaar kan worden gebruikt.

Nieuw in het pakket

Micha Nederland kent meer dan 20 deelnemende organisaties. Veel van deze organisaties komen in het werk dat ze doen dagelijks de gevolgen van machtsmisbruik tegen. In het Kerkenpakket geven ze hier voorbeelden van en bieden zij mogelijkheden om samen met hen in actie te komen voor gerechtigheid.

Micha Nederland

Micha Nederland verbindt verschillende christelijke Nederlandse organisaties en kerken. Ook Kerk in Actie/Protestantse Kerk werkt samen in Micha Nederland. Uitgangspunt voor de activiteiten is Micha 6 vers 8: "Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God."

Andere activiteiten van Micha Nederland zijn: de Micha Cursus, Micha Basic, Micha Young, lobby en een meerjarig onderzoek onder de noemer Micha Monitor.

6 Iets voor de leegstaande kerken in Drenthe en Groningen?

Hoe geven we leegstaande kerken een tweede leven? In Groot-Brittannië hebben ze daar het antwoord op: champing. Oftewel, kamperen in de kerk. Dat schrijft dagblad Trouw.

Overnachten in een hotel of kamperen op een camping is anno 2015 bijna achterhaald. Slapen in een boomhut of lodge aan een stijle klif of bovenin een hijskraan is de trend. De Churches Conservation Trust speelt daarop in en heeft vier eeuwenoude kerkgebouwen opengesteld voor een sfeervolle overnachting.

"Eigenlijk is het idee van overnachten in een kerk niets nieuws", stelt woordvoerder Tom Jones. "Het gebeurt al eeuwen. Bijvoorbeeld door gelovigen op pelgrimstocht. Toen ging het meer om de religieuze ervaring. Slapen in de buurt van relikwieën die vaak in de kerk aanwezig waren, zou goed voor je zijn."

Net als Nederland heeft Groot-Brittannië te kampen met groeiende leegstand van kerkgebouwen. Wie in een kerk wil overnachten, kan voor omgerekend 85 euro per persoon de zware gietijzeren sleutel van de voordeur krijgen. Voor dat geld huur je twee dagen lang de hele kerk, een zee van ruimte waar je met maximaal 15 mensen kan slapen. Afhankelijk van de locatie lig je op veldbedjes, losse matrassen of zelfs op een omgebouwde kerkbank.

7 Doe mee met inspiratiemiddag

Wie wil inhaken op het thema van de pelgrimage kan daarvoor vrijdag 25 september terecht bij de Bergkerk in Amersfoort. Daar worden talloze werkvormen en achtergronden gepresenteerd die plaatselijk eenvoudig in een seizoenaanbod zijn op te nemen. Motto van de bijeenkomst is: 'Als pelgrim op pad'.

De kerken in Nederland haken steeds meer in op het thema van de pelgrimage. Diverse tijdschriften hebben er

inmiddels een themanummer aan gewijd. En verschillende landelijke organisaties bieden dit najaar een activiteit aan onder de noemer van de pelgrimage. We vinden het belangrijk dat de kerken daarnaast ook plaatselijk met het thema aan de slag zijn. Tijdens een inspiratiemiddag krijgen bezoekers een doorkijkje in wat er zoal mogelijk is.

Het aanbod is divers. Je kunt je pastoraat verdieping geven. Je kunt creatieve toepassingen maken op de liturgie. En je kunt met het toerustingsaanbod in de voetsporen van Jacobus treden.

Iris Speckmann is vrijdag 25 september uw gastvrouw. Zij was er bij, toen de Wereldraad in Busan het thema pelgrimage voor de komende zeven jaren op de agenda zette. Er zijn korte inleidingen van Margarithe Veen (zij weet veel van oecumenische theologie), Marian Geurtsen (zij is zeer deskundig in vieringen en liturgie) en Klaas van der Kamp (als algemeen secretaris van de Raad regelmatig in overleg met plaatselijke raden van kerken). In werkgroepen kunt u daarna meer direct in gesprek gaan over wat u belangrijk vindt bij dit onderwerp. U mag gratis meedoen, maar u moet zich wel even opgeven (rvk@raadvankerken.nl), zodat de organisatie een goede planning kan maken.

Het programma ziet er als volgt uit.

13.00 -13.30 inloop met koffie en thee

13.30 -13.40 opening door Iris Speckman

13.40 -14.00 'pelgrimage in bijbelse zin' door Margarithe Veen

14.00 -14.20 'aan het werk met de pelgrimage' door Klaas van der Kamp

PAUZE

14.30 -15.15 werkgroepronde 1

15.15 -16.00 werkgroepronde 2

16.00 -16.20 'communicatie over de pelgrimage' door Marian Geurtsen

16.20 -16.30 afsluiting door Kees Nieuwerth (hij weet als voorzitter van de taakgroep Pelgrimage van de Raad goed wat er allemaal speelt rond de pelgrimage)

16.30 -17.00 informele ontmoeting

Plaats: Bergkerk, dr. A. Kuyperlaan 2 te Amersfoort

Bezoekers kunnen kiezen uit vier werkgroepen:

A. Buitenliturgie. Marian Geurtsen (we noemden haar al eerder). Laat zien hoe men liturgie kan verbinden met ervaringen buiten het kerkgebouw.

B. Klimaat. Christiaan Hogenhuis. Gaat in op de Klimaatloop; kerken op weg naar een rechtvaardig klimaatbeleid (www.klimaatloop.nl), in voorbereiding op de klimaatop in Parijs en hoe je daar in je kerk aandacht aan kunt geven.

C. Gerechtigheid. Trinus Hoekstra (hij werkt voor Kerkinactie en weet veel van arbeidsvragen). Gaat dieper in op werkeloosheid, participatie, en ook over de mensen die over de rand vallen (richting voedselbank e.a.).
D. Vrede. Edwin Ruigrok (hij werkt voor Pax en kent de details van de vredesvragen). Denkt over de consequenties van een WalkofPeace.

Wilt u al een beetje in de stemming komen? We werken aan een nieuwe website over de pelgrimage. We nemen daarop ook concrete werkvormen op waar tijdschriften over hebben gepubliceerd. [Klik hier](#) voor hoe Woord en Dienst over pastoraat schreef. [Klik hier](#) over hoe Kerkinformatie een toerusting schreef. [Klik hier](#) voor een overzicht over diverse werkvormen. [Klik hier](#) voor de diverse activiteiten die dit najaar op de rol staan bij landelijke organisaties op het gebied van de pelgrimage.

8 Oecumene lezing in Emmen

Jaarlijks organiseert de plaatselijke Raad van Kerken Emmen samen met de Grote Kerk de oecumenelezing.

Dit jaar op dinsdag 10 november a.s. in de Grote kerk om 19.30 uur

Prof. L.Koffeman is uitgenodigd om te komen spreken over:

"Oecumene - gemiste kansen of een kansloze missie?"

Deze uitgave werd verzorgd door Joop van Luit van de Provinciale Raad van Kerken Groningen/Drenthe.

Nieuwe berichten en informatie graag naar joopvanluit@home.nl